

EUROPESE RAAD

Brussel, 9 december 2011

**VERKLARING VAN DE STAATSHOOFDEN EN REGERINGSLEIDERS
VAN DE EUROZONE**

De Europese Unie en de eurozone hebben de afgelopen 18 maanden veel gedaan om het economisch bestuur te verbeteren en nieuwe maatregelen aan te nemen als reactie op de staatsschuldencrisis. De marktdruk in de eurozone is evenwel toegenomen, en wij moeten onze inspanningen intensiveren om de huidige uitdagingen het hoofd te bieden. Wij zijn vandaag stappen naar een sterkere economische unie overeengekomen. Die stappen gaan in twee richtingen:

- een nieuw begrotingspact en een versterkte coördinatie van het economisch beleid;*
- de ontwikkeling van onze stabilisatie-instrumenten om de kortetermijnuitdagingen het hoofd te bieden.*

Een versterkte architectuur voor de economische en monetaire unie

1. Ter wille van de stabiliteit en de integriteit van de economische en monetaire unie en van de Europese Unie als geheel moeten de reeds overeengekomen maatregelen snel en voortvarend worden uitgevoerd en moeten verdere kwalitatieve stappen naar een echte "unie van begrotingsstabiliteit" in de eurozone worden gezet. Naast de ene munt is een sterke economische pijler noodzakelijk. Die pijler moet rusten op versterkt bestuur ter bevordering van begrotingsdiscipline en een diepere integratie in de interne markt, alsmede op sterkere groei, groter concurrentievermogen en sociale cohesie. Om dat doel te bereiken, zullen we de verwezenlijkingen van de afgelopen 18 maanden verder uitbouwen en versterken: het versterkte stabiliteits- en groeipact, de uitvoering van het Europees semester dat deze maand aanvangt, de nieuwe procedure voor macro-economische onevenwichtigheden en het Euro Plus-pact.
2. Met dat hoofddoel in gedachten, en vastbesloten om de huidige moeilijkheden samen te overwinnen, hebben we vandaag overeenstemming bereikt over een nieuw begrotingspact en over een aanzienlijk sterkere coördinatie van het economisch beleid op gebieden van gemeenschappelijk belang.
3. Daartoe is een "new deal" tussen de lidstaten van de eurozone nodig, te verankeren in ambitieuze gemeenschappelijke regels die hun sterk politiek engagement in een nieuw juridisch kader vertalen.

Een nieuw begrotingspact

4. We spreken af een nieuwe **begrotingsregel** in te stellen, met de volgende elementen:

- De begroting van de algemene overheid moet in evenwicht zijn of een overschot vertonen; dit beginsel wordt geacht te zijn nageleefd indien, in de regel, het jaarlijkse structurele tekort 0,5% van het nominale bbp niet te boven gaat.
- Die begrotingsregel zal tevens in de nationale rechtsstelsels van de lidstaten worden opgenomen, op constitutioneel of gelijkwaardig niveau. Er zal een automatisch correctiemechanisme worden ingebouwd dat in werking treedt indien van de regel wordt afgeweken. Dat mechanisme wordt door elke lidstaat vastgesteld op basis van door de Commissie voor te stellen beginselen. Wij erkennen de rechtsbevoegdheid van het Hof van Justitie om te controleren of de omzetting van deze regel in nationaal recht heeft plaatsgevonden.
- De lidstaten convergeren naar hun specifieke referentiewaarde, overeenkomstig een door de Commissie voor te stellen tijdschema.
- Lidstaten in een buitensporigtekortprocedure dienen bij de Commissie en de Raad ter fine van goedkeuring een economisch partnerschapsprogramma in met nadere gegevens over de structurele hervormingen die nodig zijn om een daadwerkelijke duurzame correctie van buitensporige tekorten te garanderen. De uitvoering van het programma en de jaarlijkse begrotingsplannen die daarmee stroken, zullen door de Commissie en de Raad worden gemonitord.
- Er zal een mechanisme worden ingesteld voor de rapportage vooraf door de lidstaten over hun plannen tot uitgifte van nationaal schuldpapier.

5. **De regels betreffende de buitensporigtekortprocedure (artikel 126 van het VWEU) zullen voor de lidstaten van de eurozone** worden aangescherpt. Zodra de Commissie vaststelt dat een lidstaat de referentiewaarde van 3% te boven gaat, heeft dat automatisch gevolgen, tenzij een gekwalificeerde meerderheid van de lidstaten van de eurozone zich daartegen verzet. Maatregelen en sancties die door de Commissie worden voorgesteld of aanbevolen, worden vastgesteld, tenzij een gekwalificeerde meerderheid van de lidstaten van de eurozone zich daartegen verzet. De vaststelling van het schuld criterium in de vorm van een cijfermatige graadmeter voor het terugdringen van de schuld (de 1/20-regel) voor lidstaten met een staatsschuld die de 60% te boven gaat, moet in de nieuwe bepalingen worden verankerd.
6. **We zullen de nieuwe regels, die de Commissie op 23 november 2011 heeft voorgesteld,** met betrekking tot i) het monitoren en beoordelen van ontwerpbegrotingsplannen en de correctie van buitensporige tekorten van de lidstaten van de eurozone en ii) de versterking van het economisch en begrotingstoezicht op lidstaten die ernstige moeilijkheden ondervinden of dreigen te ondervinden ten aanzien van hun financiële stabiliteit in de eurozone, **met spoed bespreken**. Wij roepen de Raad en het Europees Parlement op deze voorschriften snel te bespreken zodat zij al voor de komende begrotingscyclus gelden. Aan de hand van dit nieuw juridisch kader zal de Commissie in het bijzonder de sleutelparameters van de begrotingskoers in de ontwerpbegrotingsplannen bezien en, indien nodig, over deze plannen een advies uitbrengen. Als de Commissie op een zeer ernstig geval van niet-nakoming van het stabiliteits- en groeipact stuit, zal zij verlangen dat er een herzien ontwerpbegrotingsplan wordt opgesteld.
7. Voor de langere termijn blijven we nadenken over de vraag hoe we de integratie van onze begrotingen kunnen verdiepen zodat we onze mate van onderlinge afhankelijkheid beter kunnen weergeven. Deze onderwerpen zullen aan de orde komen in het verslag dat de voorzitter van de Europese Raad in samenwerking met de voorzitter van de Commissie en de voorzitter van de Eurogroep in maart 2012 zal uitbrengen. Zij zullen tevens verslag uitbrengen over de betrekkingen tussen de EU en de eurozone.

Krachtiger beleidscoördinatie en governance

8. Wij besluiten actiever gebruik te maken van nauwere samenwerking inzake aangelegenheden die van wezenlijk belang zijn voor de soepele werking van de eurozone, zonder dat de interne markt wordt ondermijnd.

9. Wij engageren ons om een gemeenschappelijk economisch beleid dichterbij te brengen. Er komt een procedure die ervoor moet zorgen dat alle plannen die de lidstaten van de eurozone hebben voor grote hervormingen van het economisch beleid, op het niveau van de eurozone worden besproken en gecoördineerd, teneinde beste praktijken vast te stellen.
10. De governance in de eurozone zal worden versterkt, zoals tijdens de Europese top op 26 oktober is besloten. Er zal in het bijzonder minstens twee keer per jaar een Eurotop worden gehouden.

Versterking van de stabilisatie-instrumenten

11. Hervormingen op langere termijn zoals die welke hiervoor zijn omschreven, moeten worden gecombineerd met onmiddellijke actie om slagvaardig op de huidige marktdruk te reageren.
12. De hefboomwerking van de Europese faciliteit voor financiële stabiliteit (EFSF) zal spoedig worden ingezet, aan de hand van de twee concrete opties waarover de Eurogroep op 29 november overeenstemming heeft bereikt. Het verheugt ons dat de ECB bereid is om de marktoperaties van de EFSF uit te voeren.
13. Wij zijn het erover eens dat **de inwerkingtreding van het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM-verdrag) moet worden versneld**. Het verdrag treedt in werking zodra lidstaten die 90% van de kapitaaltoezeggingen vertegenwoordigen, het hebben bekrachtigd. Ons gemeenschappelijk streven is dat het ESM-verdrag in juli 2012 in werking treedt.

14. Over **financiële middelen** komen we het volgende overeen:

- de EFSF blijft tot medio 2013 actief in lopende financieringsprogramma's, overeenkomstig de kaderovereenkomst en blijft de financiering van de lopende programma's waarborgen, naargelang van de behoeften,
- wij zullen in maart 2012 evalueren of het totaal van EUR 500 miljard (USD 670 miljard) aan middelen voor de EFSF/het ESM toereikend is,
- tijdens de fase van het volstorten van het kapitaal staan we klaar om betalingen van kapitaal te bespoedigen opdat de verhouding tussen het volgestort kapitaal en het uitstaande bedrag aan ESM-emissies ten minste 15 procent blijft en een gecombineerde effectieve kredietverleningscapaciteit van EUR 500 miljard gegarandeerd wordt,
- de lidstaten van de eurozone en andere lidstaten zullen nagaan, en binnen een termijn van 10 dagen bevestigen, of kan worden voorzien in bijkomende middelen voor het IMF ten belope van EUR 200 miljard (USD 270 miljard), in de vorm van bilaterale leningen, om te garanderen dat het IMF toereikende middelen heeft om de crisis aan te pakken. Wij zien uit naar parallelle bijdragen van de internationale gemeenschap.

15. We komen **onderstaande aanpassingen aan het ESM-verdrag, bedoeld om het doeltreffender te maken**, overeen:

- Met betrekking tot de **betrokkenheid van de particuliere sector**, zullen we ons strak houden aan de beginselen en praktijken die van oudsher door het IMF worden gehanteerd. Dat zal op ondubbelzinnige wijze in de preambule van het verdrag worden weergegeven. We herhalen nogmaals duidelijk dat de op 21 juli en 26/27 oktober genomen beslissingen aangaande de Griekse schuld eenmalig en uitzonderlijk zijn; teneinde de liquiditeit van de markt te vrijwaren, zullen gestandaardiseerde en identieke collectieveactieclausules worden opgenomen in de voorwaarden van alle nieuwe in euro luidende staatsobligaties.
- Om ervoor te zorgen dat het ESM in alle omstandigheden de noodzakelijke besluiten kan nemen, **worden de stemregels in het ESM gewijzigd, in de zin dat er een noodprocedure in wordt opgenomen**. De regel van onderlinge overeenstemming wordt vervangen door een gekwalificeerde meerderheid van 85% als de Commissie en de ECB tot de slotsom komen dat er dringend een besluit inzake financiële bijstand moet worden genomen wanneer de financiële en economische stabiliteit van de eurozone wordt bedreigd¹.

¹ Onder voorbehoud van bevestiging door het Finse parlement.

16. Wij verwelkomen de maatregelen die Italië heeft genomen; we spreken tevens onze tevredenheid uit over het engagement van de nieuwe Griekse regering, dat door alle partijen wordt ondersteund, om zijn programma volledig uit te voeren, alsmede over de aanzienlijke vorderingen die Ierland en Portugal bij de uitvoering van hun respectieve programma's hebben gemaakt.

*

* *

Een aantal van de bovengenoemde maatregelen kan worden genomen via secundaire wetgeving. De staatshoofden en regeringsleiders van de landen van de eurozone zijn van oordeel dat de overige maatregelen moeten worden opgenomen in primaire wetgeving. Aangezien de lidstaten van de EU niet met eenparigheid konden besluiten, zullen de maatregelen worden vastgesteld door middel van een internationale overeenkomst die in maart of op een vroeger tijdstip zal worden ondertekend. Het doel blijft om die bepalingen zo snel mogelijk op te nemen in de verdragen van de Unie. De staatshoofden en regeringsleiders van Bulgarije, Denemarken, Letland, Litouwen, Polen en Roemenië hebben te kennen gegeven zich bij dit proces te zullen aansluiten. De staatshoofden en regeringsleiders van de Tsjechische Republiek en Zweden zullen hun parlement raadplegen vooraleer een beslissing te nemen.
